

Ανταλλαγή τραπεζικών πληροφοριών (CRS) Οι νέες μορφές ελέγχου

**Επίκαιρα Ζητήματα Φορολογικού & Ασφαλιστικού Δικαίου
4^η Διημερίδα Ένωσης Ελλήνων Νομικών e-Themis
23-24 Φεβρουαρίου 2018**

Ν. 4428/2016

- Μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη του **CRS** [Common Reporting System], που αναπτύχθηκε από τον ΟΟΣΑ για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής και τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης.
- Περιέχει διατάξεις αναφορικά με:
 - i) το περιεχόμενο των ανταλλασσόμενων πληροφοριών,
 - ii) τα υπόχρεα σε δήλωση χρηματοπιστωτικά ιδρύματα,
 - iii) τους δηλωτέους λογαριασμούς,
 - iv) τα δηλούντα πρόσωπα, και
 - v) τους κανόνες επιμέλειας που οφείλουν να τηρούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Υπόχρεα σε δήλωση χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (Άρθρο Τρίτο, Παράρτημα Ι, Τμήμα VIII, Ενότητα Α., Ν.4428/2016)

- τα ιδρύματα θεματοφυλακής,
 - τα ιδρύματα καταθέσεων,
 - οι επενδυτικές οντότητες, και
 - οι ασφαλιστικές εταιρίες.
-
- Διάκριση περιπτώσεων στα πλαίσια της ανταλλαγής πληροφοριών ανάλογα με το εάν οι λογαριασμοί ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Πληροφορίες που ανταλλάσσονται για τους λογαριασμούς φυσικών προσώπων

(Άρθρο Πρώτο, Τμήμα 2, παράγραφος 2, Ν. 4428/2016)

- το όνομα, η διεύθυνση, ο/οι Α.Φ.Μ., η ημερομηνία και ο τόπος γέννησης του δικαιούχου του λογαριασμού (στην περίπτωση φυσικού προσώπου)
- ο αριθμός λογαριασμού
- η επωνυμία του δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος
- το υπόλοιπο ή η αξία του λογαριασμού στο τέλος του σχετικού ημερολογιακού έτους ή άλλης αντίστοιχης περιόδου υποβολής στοιχείων, ή το κλείσιμο του λογαριασμού, εάν ο λογαριασμός έκλεισε κατά τη διάρκεια αυτού του έτους ή αυτής της περιόδου
- αν πρόκειται για ασφαλιστήριο συμβόλαιο: η Αξία Εξαγοράς κατά τη λήξη ή η τιμή εξαγοράς σε περίπτωση πρόωρης λύσης του συμβολαίου
- σε περίπτωση λογαριασμού θεματοφυλακής: το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των μερισμάτων και το συνολικό ακαθάριστο ποσό λοιπών εισοδημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται στον λογαριασμό και τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό
- σε περίπτωση καταθετικού λογαριασμού: το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων
- Στις λοιπές περιπτώσεις πλην καταθετικού ή λογαριασμού θεματοφυλακής, π.χ. στους λογαριασμούς Επενδυτικών Οντοτήτων, το συνολικό ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον δικαιούχο λογαριασμού συμπεριλαμβανομένου του συνολικού ποσού οποιωνδήποτε πληρωμών εξόφλησης προς τον Δικαιούχο του Λογαριασμού
- SOS διαφοροποίηση λογαριασμών συνδικαιούχων

Λογαριασμοί Νομικών Προσώπων

Ενεργείς Μη Χρηματοπιστωτικές Οντότητες (ΜΧΟ)

- Αποστολή ΜΟΝΟ στη χώρα φορολογικής έδρας του νομικού προσώπου των **τραπεζικών δεδομένων** του νομικού προσώπου
- Οι Συμμετοχικές Εταιρίες (Holdings) θεωρούνται Ενεργείς ΜΧΟ και δεν αποστέλλουν στοιχεία των Ελεγχόντων Προσώπων

Παθητικές Μη Χρηματοπιστωτικές Οντότητες (ΜΧΟ)

- **Υποκρύπτει ελέγχοντα πρόσωπα-πραγματικούς δικαιούχους**
- Αποστολή στη χώρα φορολογικής κατοικίας ελεγχόντων προσώπων όλων των τραπεζικών δεδομένων που αφορούν το νομικό πρόσωπο

Υπόχρεες χώρες στην ανταλλαγή των πληροφοριών (Συνεργάσιμα κράτη)

- Όλες οι χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και έχουν ενσωματώσει στην εσωτερική τους νομοθεσία την **Οδηγία 2011/16/ΕΕ** (Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Γερμανία κ.λπ.).
- Οι χώρες που έχουν υπογράψει την **Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών (ΠΣΑΑ)**. Ενδεικτικά:
 - Βόρεια Αμερική:** Μπαρμπάντος, Κόστα Ρίκα, Μεξικό, Παναμάς κ.λπ.
 - Νότια Αμερική:** Βραζιλία, Χιλή, Κολομβία, Αργεντινή κ.λπ.
 - Ασία:** Ινδία, Κορέα, Ιαπωνία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Κίνα, Κατάρ, Σιγκαπούρη, Χονγκ – Κόνγκ (2018) κ.λπ.
 - Αφρική:** Γκάνα (2018), Νιγηρία (2019), Μαυρίκιος (2018).
 - Ωκεανία:** Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Σαμόα κ.λπ.

Εξαιρούμενες χώρες από την ανταλλαγή πληροφοριών (Μη συνεργάσιμα κράτη) (ΠΟΛ 1024/2018)

- **Αφρική:** Λιβερία, Μποτσουάνα, Μπουργκίνα Φάσο, Καμερούν, Τζιμπουτί και όλες οι υπόλοιπες χώρες της Αφρικής
- **Ευρώπη:** Αρμενία, Βοσνία & Ερζεγοβίνη, Βατικανό, Ουκρανία, Σερβία, F.Y.R.O.M. και κάποιες ακόμα χώρες των Βαλκανίων.
- **Βόρεια Αμερική:** Κούβα, Τζαμάικα, Γουατεμάλα, Πουέρτο Ρίκο, Αμερικάνικες Παρθένες Νήσοι κ.λπ.
- **Νότια Αμερική:** Βολιβία, Περού, Βενεζουέλα κ.λπ.
- **Ασία:** Αφγανιστάν, Μπαγκλαντές, Ιράν, Ιράκ, Νότια Κορέα, Νεπάλ, Φιλιππίνες, Υεμένη, Βιετνάμ κ.λπ.
- **Ωκεανία:** Γαλλική Πολυνησία, Φίτζι, Νέα Καληδονία, κ.λπ.
- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (Η.Π.Α.)**

Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA)

- Οι Η.Π.Α. δεν υποχρεούνται σε ανταλλαγή πληροφοριών με καμία από τις ανωτέρω χώρες.
- Οι Η.Π.Α. λαμβάνουν μόνο από τις ως άνω χώρες πληροφορίες, με σκοπό την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, βάσει συμβάσεων που έχουν υπογραφεί.
- Τράπεζες και άλλοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί (funds, private equity funds) υποχρεούνται στην αποστολή πληροφοριών σχετικά με τους λογαριασμούς που τηρούνται άμεσα ή έμμεσα από φυσικά ή νομικά πρόσωπα στην εκάστοτε χώρα.

Για ποια πρόσωπα εφαρμόζεται το FATCA:

- Όποιος έχει την Αμερικάνικη υπηκοότητα,
- Όποιος έχει γεννηθεί στις ΗΠΑ,
- Όποιος διαθέτει διεύθυνση ή ταχυδρομική θυρίδα στις ΗΠΑ,
- Όποιος διαθέτει αριθμό τηλεφώνου στις ΗΠΑ,
- Όποιος έχει προβεί σε επαναλαμβανόμενες εντολές πληρωμής για καταβολή ποσών σε διεύθυνση στις ΗΠΑ ή σε λογαριασμό που τηρείται στις ΗΠΑ,
- Σε όποιο πρόσωπο έχει χορηγηθεί εξουσιοδότηση υπογραφής ή πληρεξούσιο με διεύθυνση στις ΗΠΑ.

Foreign Bank Account Reporting (FBAR)

- Σύστημα αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής των Αμερικανών πολιτών να μην δηλώνουν τα κεφάλαια τους που βρίσκονται στο εξωτερικό. Η **μη δήλωση** των κεφαλαίων αυτών επιφέρει αυστηρά πρόστιμα και διακρίνει την υποχρέωση δήλωσης ανάμεσα σε αυτούς:
 - που **γνώριζαν** (willful) ότι είχαν υποχρέωση δήλωσης (ελάχιστο πρόστιμο για κάθε έτος 100.000\$ μη δήλωσης ή 50% του τραπεζικού υπολοίπου κατά την παράβαση) και
 - σε αυτούς που **αγνοούσαν** (non-willful) αυτή την υποχρέωση και υπάρχει η εξής διάκριση ποινών:
 - ✓ γράμμα ειδοποίησης από τις φορολογικές αρχές,
 - ✓ πρόστιμο 10.000\$ για όλα τα έτη που δεν υποβλήθηκε η δήλωση,
 - ✓ πρόστιμο 10.000\$ για κάθε έτος μη υποβολής,
 - ✓ πρόστιμο 10.000\$ ανά λογαριασμό ανά έτος μη υποβολής.

Νέες μορφές φορολογικών ελέγχων (Προβληματισμοί)

- Η λήψη των πληροφοριών από την Ελλάδα θα συμπέσει με την θέσπιση του «Περιουσιολόγιου».
- Ζητήματα ελέγχου των Ελλήνων που ζουν και εργάζονται στην αλλοδαπή (expatriates).
- Θέμα ενιαίου ελέγχου «πόθεν έσχες».
- Δημιουργία νέων ειδών φορολογικού ελέγχου.
- Ζήτημα **εμπιστευτικότητας & απορρήτου** και μη καταχρηστικής άσκησης των φορολογικών ελέγχων.
- Ζήτημα ύπαρξης ή μη (στην Ελλάδα) απαραίτητου νομικού πλαισίου σύμφωνα με τον OECD για την ανταλλαγή.

Ευχαριστώ!

Μιχάλης Μαρκουλάκος
Διευθύνων Εταίρος
Δικηγόρος

m.markoulakos@markoulakoslaw.gr

Η παρούσα δημοσίευση αποσκοπεί μόνο σε ενημέρωση για θέματα γενικού ενδιαφέροντος και δεν αποτελεί επαγγελματική συμβουλή.